

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

EKONOMIKA OBĚŽNÝ MAJETEK

**Projekt POMOC PRO TEBE
CZ.1.07/1.5.00/34.0339**

Ing. Viera Sucháčová

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Označení
Název DUM**

**VY_32_INOVACE_EKO-08
OBĚŽNÝ MAJETEK**

Anotace

Formát prezentace poskytne žákům sumární přehled potřebných znalostí v zásobovací činnosti podniku. Pomáhá sjednotit znalosti, které využijí při opakování učiva a při posouzení finanční stability ve finanční analýze.

Autor

Ing. Viera Sucháčová

Jazyk

čeština

Klíčová slova

zásobovací činnosti, just in time, normovaná zásoba, dodávkový cyklus, likvidita

Cílová skupina

žáci

Stupeň vzdělávání

středoškolské odborné vzdělávání

Studijní obor

Ekonomika a podnikání (zaměření Obchodní manager)

Rozvaha

AKTIVA

1. Dlouhodobý majetek

- a) *hmotný dlouhodobý – movitý*
 - *nemovitý*
- b) *nehmotný dlouhodobý*
- c) *finanční dlouhodobý majetek*

2. Oběžný majetek

- a) *zásoby – materiálu*
 - *nedokončené výroby*
 - *polotovary*
 - *výrobků*
 - *zboží*
- b) *pohledávky*
- c) *finanční majetek – peníze v bance (na účtu)*
 - *peníze v hotovosti (v pokladně)*
 - *ceniny*
 - *krátkodobé cenné papíry*

ROZVAHA (BILANCE)

1. Vlastní kapitál

- a) *základní kapitál*
- b) *hospodářský výsledek*
- c) *rezervní fond*
- d) *ostatní kapitálové fondy*

2. Cizí kapitál

- a) *úvěry*
- b) *půjčky*
- c) *rezervy*
- d) *závazky vůči:*
 - *zaměstnancům*
 - *dodavatelům*
 - *státu:*
 - zdrav. pojišťovným*
 - správě sociálního zabezpečení*
 - finančnímu úřadu*

PASIVA

Oběžný majetek

- **Zásoby**
 - materiálu
 - nedokončené výroby
 - polotovarů
 - výrobků
 - zboží
- **Pohledávky**
- **Finanční krátkodobý majetek**

Koloběh oběžného majetku

Zásoby

– *materiálu*

– *nedokončené výroby*

– *polotovaru*

– *výrobků*

– *zboží*

Zásoby materiálu

- **základní materiál** = surovina – dodává výrobku podstatné vlastnosti, tvoří jeho podstatnou část, např. mouka, kůže, ...)
- **pomocné látky** (tvoří součást výrobku, ale netvoří jeho podstatu např. barva, lak, ...)
- **provozovací látky** jsou potřebné pro fungování podniku, strojů, doprav. prostředků, apod. - např. palivo, olej, PHM, čisticí prostředky,....)
- **náhradní díly** jsou určeny k opravám výrobního zařízení, dopravních prostředků a dalšího majetku
- **obaly** (jsou nutné k ochraně a dopravě materiálu, zboží, vlastních výrobků, např. přepravky, sudy, kartony, ..)
- **drobný DHM**

Nedokončená výroba a polotovary

➤ ***Nedokončená výroba***

- *jde o produkty vytvořené během výrobního procesu, které prošly jedním nebo několika výrobními stupni*
- *zajišťuje se jimi plynulost výrobního procesu např. nedokončené součástky*

➤ ***Polotovary vlastní výroby***

- *na těchto produktech je ukončena část výrobních operací, ale ještě nejsou konečným výrobkem,*
- *mohou existovat a prodávat se samostatně*

Výrobky, zboží a zvířata

➤ **Výrobky**

- jsou dokončené produkty vlastní výroby určené k realizaci mimo podnik - určené k prodeji nebo ke spotřebě

➤ **Zboží**

- předměty, které podnik nakupuje a beze změny je prodává
- je to vstup i výstup v obchodních organizacích
- jedná se o výstup z výrobního procesu prodávaný
např. v podnikových prodejnách

➤ **Zvířata**

- mladá zvířata, zvířata ve výkrmu, ryby, kožešinová zvířata,
včelstva, hejna drůbeže

Finanční krátkodobý majetek

- **peníze v bance** (na účtu)
- **peníze v hotovosti** (v pokladně)
- **ceniny** (kolky, poštovní známky, stravenky, karty pohonných hmot, telefonní karty, dálniční známky)
- **krátkodobé cenné papíry**
(držení do 1 roku, cíl = zisk při brzkém prodeji)

Pohledávky

- **Pohledávky**
(firmě dluží odběratel, stát, zaměstnanec, společník, jiná osoba)

The screenshot displays a window titled "Pohledávky" (Receivables) from a financial software application. The window contains a form for entering a receivable entry. The form is divided into several sections:

- Header:** Includes fields for "Období" (Period) and "Číslo JCB" (JCB Number).
- Customer Information:** Fields for "Firma" (Company), "Kontaktní osoba" (Contact Person), "Místo" (Address), "IČO" (Czech ID Number), "Svatba" (Marriage), "Datum splat." (Due Date), "Bank. účet" (Bank Account), "Fyzik." (Physical), "S. účel" (Special Purpose), "Základ" (Base), and "Důvod" (Reason).
- Accounting:** Fields for "Kč" (Czech Koruna) and "Kč" (Czech Koruna) with "Kč" (Czech Koruna) and "Kč" (Czech Koruna) labels.
- Table:** A table with columns: "A.", "Text", "E. DPH %", "Základ pro DPH", "Sazba", "Kč", "Důl.". It contains one row with the following values: "1", "Sazba", "0.10", "31525.20", "6305.04", "0".
- Summary:** Fields for "Celkem sazba" (Total Rate) and "Celkem zálohy Kč" (Total Advance in CZK).
- Footer:** Fields for "F4-Konec" (End) and "F4-Konec" (End).

Normovaná zásoba

- *Představuje optimální požadavek pro zajištění surovin pro výrobu (její správné určení minimalizuje přebytečně vynaložené prostředky)*
- ***Z_p – zásoba pojistná***
- ***Z_t – zásoba technická***
- ***Z_b – zásoba běžná***

- *c = dodávkový cyklus*
- *s = průměrná denní spotřeba*
- *t = počet dnů technické zásoby*
- *p = počet dnů pojistné zásoby*

Zásoba běžná, pojistná a technická

- **zásoba běžná** – dodaná zásoba, ze které se průběžně vydává surovina ze skladu podle požadavků výroby.
MAX je maximální stav zásoby po dodávce od dodavatele
MIN je minimální stav zásoby těsně před novou dodávkou
- **zásoba pojistná** - je množství zásoby na skladě nad rámec běžné zásoby pro případ, kdy se dodavatel opozdí s dodávkou
- **zásoba technická** - bývá pouze u některých druhů zásob, u kterých se požaduje z technologických důvodů čas na přípravu do výroby, např. dosušení zásoby (dřevo) nebo dozrání (u některých sýrů) apod.

Normovaná zásoba

$$Z_{min} = Z_p + Z_t$$

$$Z_{max} = Z_b + Z_t + Z_p$$

$$Z_b = c.s$$

$$Z_t = t.s$$

$$Z_p = p.s$$

$$Z_{max} + Z_{min}$$

$$Z_{norm} = \frac{\text{-----}}{2}$$

$$Z_{norm} = s \left(\frac{c}{2} + t + p \right)$$

Normování zásob

Zásobovací činnosti

- *výběr materiálových prvků*
- *nákup materiálu*
- *manipulace s materiálem*
- *odpadové hospodářství*
- *skladové hospodářství*
- *řízení zásob*

Řízení zásob

Klasickým a osvědčeným způsobem je **metoda ABC**.

- **A** – zahrnuje druhy materiálů s velkou roční spotřebou, jakou je základní materiál, je středem zájmu plánovacího i nákupního oddělení
- **B** – zahrnuje různorodé materiály, nákup se uskutečňuje na základě požadavků skladů, kde je předem určena minimální výše zásob a z toho vyplývá, kdy je potřeba materiál objednat
- **C** – zahrnuje takové druhy materiálů, u kterých se reaguje na požadavky přípravy výroby a správních nebo jiných útvarů

Plán zásobování

- *Nejjednodušší forma plánu má podobu bilance porovnávající zdroje zásob s potřebou zásob*

$$\text{Spotřeba} + \text{konečná zásoba} = \text{počáteční zásoba} + \text{nákup}$$

$$\text{NÁKUP} = \text{spotřeba} + \text{konečná zásoba} - \text{počáteční cena}$$

Oceňování oběžného majetku

- *Pořizovací cena*
- *Reprodukční cena*
- *Cena ve výši vlastních nákladů*
- *FIFO*
- *Průměrná skladová cena*
- *Pevná cena (s výpočtem odchylky)*
- *Nominální cena*
- *Reálná cena*

Metoda výpočtu FIFO

text	kg	cena / kg	Kč
počáteční stav	1000	7,2	7200
příjem	500	7,5	3750
příjem	700	7,3	5110
příjem	200	7,4	1480
výdej	2300		

hodnota výdeje

2300 kg	1000 kg po 7,20	7 200,00 Kč
	500 kg po 7,50	3 750,00 Kč
	700 kg po 7,30	5 110,00 Kč
	100 kg po 7,40	740,00 Kč

celkem vydáno v Kč

16 800,00 Kč

zůstatek na skladě

100 kg po 7,40, tj. 740 Kč

Metoda výpočtu průměrné skladové ceny

text	kg	cena / kg	Kč
počáteční stav	1000	7,2	7200
příjem	500	7,5	3750
příjem	700	7,3	5110
příjem	200	7,4	1480
celkem před výdejem	2400		17540
výdej	2300		

hodnota výdeje

podíl celkové sumy Kč na skladě a celkové sumy množství na skladě

průměrná cena = Kč celkem / kg celkem = 17540 / 2400

průměrná cena = 7,308333 Kč

hodnota výdeje = průměrná cena * vydané množství = 7,30833333 * 2300

hodnota výdeje = 16 809,17 Kč

zůstatek na skladě = 100 kg po 7,80333333 Kč

zůstatek na skladě = 730,83 Kč

Likvidita

$$\text{Likvidita 1. stupně} = \frac{\text{finanční krátkodobý majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

$$\text{Likvidita 2. stupně} = \frac{\text{finanční krátkodobý majetek} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

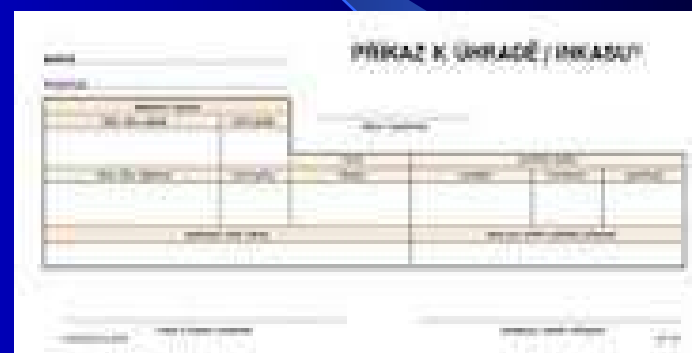
$$\text{Likvidita 3. stupně} = \frac{\text{finanční krátkodobý majetek} + \text{krátkodobé pohledávky} + \text{dlouhodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

nebo

$$= \frac{\text{oběžný majetek - zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Bezhotovostní platební styk

- Příkaz k úhradě
- Příkaz k inkasu
- Internetbanking

Zdroje

- <http://www.cedron.cz/stinidla/material-a-barva>
- <http://www.mestodobris.cz/remeslnicky-trh/a-1863>
- <http://www.mpowergroup.eu/cs/vyrobky.html>
- http://www.realitatea.net/tag/cumparaturi_14362_pagina9
- <http://www.jogamagazin.cz/clanky/strana-18.html>
- <http://www.topzine.cz/internet-banking-pro-kazdeho>
- <http://www.mediafax.cz/domaci/3130148-Cesti-zamestnavatele-si-preji-zachovat-zvyhodneni-stravenek>
- <http://www.bbm.cz/produkty.php>
- <http://www.ntm.cz/muzeum/pro-novinare/mince-a-znamky-ke-100-vyroci-ntm>
- <http://dodavatele.epoptavka.cz/1227256-jungheinrich-cr-s-r-o/nabidka/77355-analyza-materialovych-toku>
- <http://aktualne.centrum.cz/clanek.phtml?id=620024>
- <http://www.penize.mediashow.cz/pojisteni/urazove-pojisteni-od-metlife-amcico-je-vhodne-nejen-pro-aktivni-lidi.html>
- <http://www.sevt.cz/produkt/jednorazovy-prikaz-k-uhrade-1-3-a4-ncr-100l-60614000/>
- <http://www.nasepenize.cz/bankovni-ucty?offset=15>
- http://www.ceed.cz/podnik_ekonomika/zasobovani_logistika/5561metoda_normovani_zasob.htm